

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.539/2019/19.

A tanács tagjai:

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Dzsula Marianna bíró

A felperes:

...

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

Dr. Bíró Zoltán pártfogó ügyvéd

A per tárgya:

Személyiségi jog megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Győri Ítéltábla Pf.I.20.016/2019/10/I.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Székesfehérvári Törvényszék 5.P.20.077/2018/30.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A le nem rótt 350.000 (háromszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az alperes pártfogó ügyvédjének díját 100 %-ban az alperes viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes 2015. január 9-én 16 óra 15 perckor érkezett a ... „...” vendéglőbe két ismerőse társaságában. A vendéglő nagytermében lévő egyik asztalnál kívántak helyet foglalni, amikor az ott készülő rendezvény egyik szervezője közölte velük, hogy ott zártkörű összejövetel lesz, ezért távozásra szólította fel őket. A felperes egyik alkalmazottja az alperes

és társasága részére a vendéglő másik termét ajánlotta fel a vacsora elfogyasztására. Ezt az alperes és társasága elfogadta, megvacsoráztak, majd távoztak.

[2] Az alperes 2015. január 16-án egy ismerőse társaságában a szokásos pénteki zenés rendezvény időpontjában ismét felkereste a felperes vendéglőjét. Ezen alkalommal már a pultnál közölték velük, hogy a zártkörű rendezvénnyel érintett nagyterembe nem mehetnek be. Az alperes ennek ellenére ott foglalt helyet, és kívánt italt rendelni a felperestől, amit a felperes megtagadott, ugyanakkor felajánlotta, hogy az alperest a másik két terem valamelyikében kiszolgálja, de az alperes erre nem tartott igényt és a vendéglőből távozott.

[3] Az alperes ezt követően saját facebook oldalain és az általa létrehozott „...” elnevezésű facebook oldalon rendszeresen közzétette a felperest sértő közléseit, amelyhez – a felperes hozzájárulása nélkül – a felperes arcképét is felhasználva, őt többek között „ócska csehósnak”, „csalónak” titulálta, továbbá a felperes otthonát – amely a vendéglővel egy épületben volt -, „bűnbarlangnak” nevezte. Az alperes ezen túlmenően olyan állításokat is közzétett, amelyben az szerepelt, hogy „Itt nem szolgáltak ki bennünket, kirángatták a széket alólunk, kilökdösték a hölgyeket, kitiltottak bennünket innen, megaláztak bennünket”.

[4] A felperes „Egy régi haragosod” aláírással, gépelt, gyalázkodó, fenyegető levelet is kapott, amelyben az szerepelt, hogy amennyiben a felperes a péntek esti rendezvényt nem szünteti meg, úgy kocsmája reggelre le fog égni a felperessel és lakásával együtt. A felperes és szomszédjai a vendéglő környezetében névtelen szórólapokat is kaptak, amely tartalmát illetően megegyezett az alperes internetes honlapján közzétett állításokkal és arra szólította fel a vendéglő körül lakókat, hogy az éttermet ne látogassák.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme, valamint viszontkeresete

[5] A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy a személyét és vállalkozását gyalázó fent idézett kijelentésekkel és internetes bejegyzésekkel az alperes megsértette a becsületét és jóhírnevét. Jogkövetkezményként kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a jogsértés abbahagyására és tiltsa el őt a további jogsértéstől, kötelezze elégtétel adására oly módon, hogy a sérelmezett kijelentések valótlanságát ismerje el, ezekért fejezze ki sajnálkozását és a levelet tegye közzé facebook oldalain, valamint az „...” facebook oldalon, valamint a ... Vendéglő honlapján is. Kérte annak elrendelését, hogy az alperes a bocsánatkérést a „...” című megyei napilapban is hozza nyilvánosságra. A felperes álláspontja szerint a kifogásolt kitételek alkalmasak arra, hogy jóhírnevét rontsák, társadalmi megítélését negatívan befolyásolják, illetve az egyéni vállalkozása keretében üzemelő vendéglő esetében az étterem jóhírnevét is csorbítsák.

[6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta, hogy a sérelmezett kijelentések a facebook oldalain, illetve az általa létrehozott „...” oldalon, illetve a ... Vendéglő honlapján tőle származnak. Arra hivatkozott, hogy a szabad vélemény-nyilvánítás keretei között vélemény-nyilvánítása nem korlátozható és a sérelmezett kitételekben csupán a 2015. január 9-én és január 16-án a vendéglőben vele történetekkel kapcsolatos véleményét fogalmazta meg.

[7] Az alperes két viszontkereseti kérelmet terjesztett elő. A jelen perhez egyesített, a Székesfehérvári Törvényszék előtt P. 27.20.081/2018. szám alatt indult perében előterjesztett keresetében az alperes annak megállapítását kérte, hogy a felperes vele szemben hátrányos megkülönböztetést alkalmazott és ezzel megsértette személyiségi jogát azzal, hogy 2015. január 9-én - asztalfoglalása ellenére -, majd 2015. január 16-án a ... Vendéglő belső termében őt nem szolgált ki. Kérte, hogy a bíróság kötelezze a felperest megfelelő elégtétel adására oly módon, hogy a ... című napilap címlapján, saját költségén tegyen közzé nyilvános bocsánatkérést és kérte a felperest 2.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére is kötelezni. A jelen perben előterjesztett viszontkeresetében annak megállapítását kérte, hogy a felperes

megsértette a jóhírnévhez és becsülethez való jogát azzal, hogy rosszhiszeműen és minden alap nélkül kezdeményezte vele szemben a jelen peres eljárást, amelynek során vele kapcsolatban valótlan tényeket állított és indokolatlanul bántó kifejezéseket használt. Kérte, hogy a bíróság kötelezze a felperest e jogsértés abbahagyására, tiltsa el a további jogsértéstől és marasztalja a felperest 1.500.000 forint sérelemdíjban.

[8] A felperes a viszontkeresetet elutasítani kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes becsületét és jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a facebook oldalán a felperes profilképét megosztva őt „ócska csehósnak” nevezte, a ... Vendéglő honlapján „csalónak” titulálta, valamint facebook oldalain és a „...” facebook oldalon, valamint a ... Vendéglő honlapján a felperes otthonát – amely a vendéglővel egy épületben van – „bűnbarlangnak” nevezte. Megállapította továbbá, hogy az alperes megsértette a felperes, mint egyéni vállalkozó jóhírnévét, amikor a „...” elnevezésű facebook oldalon a vendéglőt „mocskosnak”, „vendégeket megaláznak”, „kilökdösődőnek”, a felperest „adócsalónak”, „csődbe jutottnak” nevezte. Az alperest a jogsértés abbahagyására kötelezte és eltiltotta a további jogsértéstől. Kötelezte, hogy 15 napon belül a felpereshez intézett levélben adjon elégtételt azzal, hogy a sérelmezett kijelentések valótlanosságát elismeri, ezekért sajnálkozását fejezi ki és a levelet facebook oldalain, a „...” facebook oldalon, valamint a ... Vendéglő honlapján közzéteszi. Ezt meghaladóan a keresetet, valamint a viszontkeresetet elutasította. A perköltség viseléséről úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli az alperes jogi képviselőjével felmerülő pártfogó ügyvédi munkadíjra is kiterjedően.

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 2:45.§ (1) és (2) bekezdése alapján megállapította, hogy a fenti kitételek alkalmasak a felperes társadalmi megítélésének kedvezőtlen befolyásolására, illetve kifejezőmódjukban indokolatlanul bántó, sértő kifejezésekről van szó. Az aláírás nélküli, gépelt fenyegető levél és a felperes lakókörnyezetéhez eljutatott névtelen szórólapok tekintetében a keresetet alaptalannak találta. Ennek indokaként azt jelölte meg, hogy nem nyert igazolást azt, hogy azok az alperestől származnak, önmagában a szórólap és a névtelen levélben alkalmazott kifejezőmód hasonlósága nem igazolja kétséget kizáróan, hogy azok az alperestől származnak.

[11] Az alperes viszontkereseti kérelmeit elsőfokú bíróság alaptalannak találta, mert megítélése szerint a hátrányos megkülönböztetés nem volt megállapítható. Külön-külön vizsgálta a 2015. január 9-én, illetve január 16-án történt eseményeket. Az első alkalommal kapcsolatban kifejtette, hogy nincs jelentősége annak, hogy erre az időpontra a belső teremben foglaltak-e helyet vagy, mert az alperes és a vele együtt megjelenő társaság tagjai elfogadták, hogy őket az étterem egy másik termében szolgálják ki. A második alkalommal kapcsolatban is arra a megállapításra jutott, hogy nem történt hátrányos megkülönböztetés az alperessel szemben, amikor az alperes ismét a belső teremben kívánt helyet foglalni, akkor a felperes jogszerűen tagadta meg a belső teremben történő kiszolgálást, egyidejűleg felajánlva a vendéglő egy másik helyiségében történő kiszolgálást. Az elsőfokú bíróság alperes második viszontkereseti kérelmét ugyancsak alaptalannak találta. Megállapítása szerint önmagában a peres eljárás megindítása nem lehet ok a személyiségvédelem eszközeinek igénybevételére.

[12] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy az „ócska csehó”, a „csaló”, és a „bűnbarlang” kitételek vonatkozásában mellőzte a jóhírnév megsértésének megállapítását, illetve, hogy a „vendégeket megaláznak”, „kilökdösődő” kitételek vonatkozásában az alperes a valóság hamis színben való feltüntetésével sértette meg a felperes jóhírnévét. Az elégtételt adó nyilatkozat szövegét annyiban pontosította, hogy abban az alperes köteles megjelölni az

elsőfokú ítéletnek a másodfokú bíróság ítéletében foglaltaknak megfelelően pontosított, jogsértést megállapító rendelkezéseit is.

[13] A másodfokú bíróság a keresetet és a viszontkeresetet elutasító rendelkezéseket akként pontosította, hogy az elsőfokú ítéletben foglalt marasztalást meghaladóan a keresetet, a Székesfehérvári Törvényszék előtt P.20.081/2018. számon indult, de a jelen perhez egyesített perben előterjesztett alperesi keresetet, valamint az egyesített perben előterjesztett alperesi viszontkeresetet utasítja el. A perköltségre vonatkozó elsőfokú rendelkezést akként pontosította, hogy az állam az elsőfokú eljárás kereseti és viszontkereseti illetékét viseli. Mellőzte az elsőfokú ítélet pártfogó ügyvédi munkadíjra vonatkozó rendelkezését és megállapította, hogy az alperest képviselő pártfogó ügyvéd elsőfokú eljárással kapcsolatos díja 100 %-os mértékben a pervesztes alperes terhére esik.

[14] Abban egyetértett az alperessel a másodfokú bíróság, hogy valós tények állításával a felperes jóhírveve nem sérthető meg, ezért vizsgálni volt szükséges a 2015. január 9-én és az egy héttel később történtek vonatkozásában a vitatott kijelentések valóságtartalmát. Miután az érdemben kifogásolt magatartások (lökdösődés, székrángatás) nem vitatottan nem a felperes részéről történtek, ezen cselekmények felperesi magatartásként beállítása a valóság hamis színben való feltüntetését jelentik és sértik a felperes jóhírnevét. A másodfokú bíróság szerint ezt meghaladóan a terhére megállapított jóhírnevet sértő kitételek vonatkozásában az alperes a valóság bizonyítása körében az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek nem tudott eleget tenni. A másodfokú bíróság mindenben egyetértett az elsőfokú bíróság által elrendelt jogkövetkezményekkel.

[15] A másodfokú bíróság nem találta megalapozottnak az alperesnek, a viszontkereseti kérelmei elutasításával kapcsolatos fellebbezését, mert a hátrányos megkülönböztetés bekövetkezése nem nyert bizonyítást. Megállapította, hogy önmagában a felperesi perindítás nem sért személyiségi jogokat és ez vonatkozik az igényérvényesítés során tett további nyilatkozatokra is.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[16] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen tartalmilag a felperes keresetének teljes elutasítását, illetve viszontkereseti kérelmeinek helyt adó ítélet meghozatalát, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Megsértett jogszabályként megjelölte a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3. § (3), (4) és (5) bekezdéseit, 163-164. §-ait, illetve 206. §-át. Utalt továbbá a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény 14. §-ára, mint olyan szabályra, amelybe a felperes tevékenysége ütközött.

[17] Az alperes felülvizsgálati kérelmében új kereseti kérelmet terjesztett elő, alperesként a jelen per felperesét, illetve a rendőri szerveket jelölve meg.

[18] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében érdemben értékelhető nyilatkozatot nem tett.

A Kúria döntése és jogi indokai

[19] Az alperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint alaptalan.

[20] A Pp. 73/A. §-ának (1) bekezdése szerint a Kúria előtti felülvizsgálati eljárásban a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél számára a jogi képviselő kötelező. A 73/B. § (1) bekezdése szerint, ha a jogi képviselő kötelező, a jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan. Mindezekre figyelemmel az alperes által

előterjesztett beadványok közül kizárólag a jogi képviselő által ellenjegyzett Pfv.6. sorszámú felülvizsgálati kérelem volt figyelembe vehető.

[21] Miután a felülvizsgálati eljárás rendkívüli perorvoslatnak minősül, nem lehetséges felülvizsgálati eljárás során új kereseti (vizontkereseti) kérelmet előterjeszteni. A felülvizsgálati kérelem tartalmáról a Pp. 272. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, továbbá elő kell adni – a jogszabálysértés megjelölése mellett –, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja. A Kúria 1/2016 (II. 15.) PK véleményének 3. pontja szerint ezen együttes követelménynek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Mindezek bármelyikének hiánya a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítását eredményezi. A Pp. 275. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A Kúria a jelen esetben tehát kizárólag a Pfv.6. sorszámú felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértést és annak indokait vizsgálhatja a jogerős ítélet felülvizsgálata során.

[22] Az alperes felülvizsgálati kérelme ezeknek a követelményeknek nem felelt meg. Az alperes megsértett jogszabályként eljárásjogi szabályokat jelölt meg, miközben tartalmilag érdemben fejtette ki az érveit (egyenlő bánásmód követelményének megsértése, jóhírnév és becsület megsértése), de ezekre vonatkozóan a megsértett jogszabályokat nem jelölte meg, erre figyelemmel a kérelem érdemben nem volt vizsgálható. Az alperes vizontkereseti kérelmeit a másodfokú bíróság megalapozottan utasította el, az alperes által megsértettként megjelölt eljárási szabályokat (Pp. 3.§, 163-164.§-ának rendelkezéseit) betartották. A bíróságoknak jogkérdésekről kellett döntenie (fennállnak-e a hátrányos megkülönböztetés megállapításának törvényes előfeltételei; a perindítás sérthet-e személyiségi jogot), ezek eldöntése további bizonyítást nem igényelt, az erre vonatkozó mérlegelés is okszerű volt (Pp. 206.§ (1) bekezdése). A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. tv. 14.§-a sem ad alapot érdemi vizsgálatra, mert az a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt indult fogyasztóvédelmi eljárás egyik eljárási szabálya.

[23] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[24] Ptk. 2:43. § c) pont, 2:45.§ (1) és (2) bek. Pp. 73/A. és 73/B. §-ai

Záró rész

[25] A Kúria a pernyertes felperes javára perköltséget nem ítelt meg, mert áthárítható költsége a felülvizsgálati eljárásban nem merült fel. A Pp. 87. § (2) bekezdése alapján úgy rendelkezett, hogy a pártfogó ügyvéd díját 100 %-ban a peresztes alperes viseli. A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes költségmentessége folytán a 6/1986 (VI. 26.) IM. rendelet 13.§ (2) bekezdése és 14.§-a alapján az állam viseli.

[26] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2021. január 20.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró

S.K.

A kiadmány hitelül:
bírószági ügyintéző